

УДК 614.25:347.61:616-053.32:001.8

Ю.Ю. Габорець, О.О. Дудіна

Готовність лікарів загальної практики – сімейних лікарів до нагляду за глибоконедоношеними дітьми (за результатами соціологічного дослідження)

ДУ «Український інститут стратегічних досліджень Міністерства охорони здоров'я України», м. Київ, Україна

Мета – вивчити рівень готовності лікарів загальної практики – сімейних лікарів до нагляду за глибоконедоношеними дітьми.

Матеріали та методи. Використано соціологічний метод. За спеціально розробленою анкетною опитано 237 лікарів загальної практики – сімейних лікарів, з яких 109 осіб працює в містах, 128 – у сільській місцевості. Отримані під час соціологічного дослідження результати опрацьовано з використанням статистичних методів.

Результати. Повністю не готовими до медичного нагляду за глибоконедоношеними дітьми вважає себе 47,7% лікарів загальної практики – сімейних лікарів, які працюють у сільській місцевості, та 57,8% тих, хто працює в містах. Скоріше не готовими, ніж готовими, вважає себе 28,9% лікарів загальної практики – сімейних лікарів, які працюють у сільській місцевості, та 22,0% тих, хто працює в містах.

Висновки. Встановлено низький рівень готовності лікарів загальної практики – сімейних лікарів до надання медичної допомоги глибоконедоношеним новонародженим дітям.

Ключові слова: глибоконедоношені новонароджені діти, медична допомога, лікарі загальної практики – сімейні лікарі, готовність.

Вступ

За останні роки відмічається зростання кількості живонароджених дітей, які є глибоконедоношеними [1–3], на фоні регіоналізації системи пренатальної допомоги [4, 9].

При цьому в Україні проводиться реформа системи надання медичної допомоги населенню [6, 7] з пріоритетним розвитком первинної медико-санітарної допомоги [7, 8]. В ході реформи системи надання медичної допомоги стоїть завдання, щоб лікарі загальної практики – сімейні лікарі (ЛЗПСЛ) надавали первинну медичну допомогу всьому населенню, включаючи новонароджених дітей [5]. Дане і визначило актуальність дослідження.

Мета роботи – вивчити рівень готовності ЛЗПСЛ до нагляду за глибоконедоношеними дітьми.

Матеріали та методи

Використано соціологічний метод дослідження. За спеціально розробленою анкетною опитано 237 ЛЗПСЛ, з яких 109 осіб працює в містах, 128 – у сільській місцевості. Отримані під час соціологічного дослідження результати опрацьовано з використанням статистичних методів.

Результати дослідження та їх обговорення

На першому етапі дослідження вивчено, шляхом самооцінки, рівень достатності теоретичних знань та практичних навичок ЛЗПСЛ до медичного нагляду та надання медичної допомоги глибоконедоношеним новонародженим дітям, що практично визначає рівень їх готовності до такого виду діяльності. Отримані результати наведено в табл. 1.

Аналіз наведених в табл. 1 даних вказує на низький рівень готовності ЛЗПСЛ до медичного нагляду за новонародженими глибоконедоношеними дітьми. Так, повністю не готовими до медичного нагляду за глибоконедоношеними дітьми вважає себе 47,7% ЛЗПСЛ, які працюють у сільській місцевості, та 57,8% тих, хто працює в містах. Скоріше не готовими, ніж готовими, вважає себе 28,9% ЛЗПСЛ, які працюють у сільській місцевості, та 22,0% тих, хто працює в містах.

Далі вивчалось питання вивчення ЛЗПСЛ під час проходження курсів удосконалення професійної майстерності (спеціалізація, тематичне удосконалення, передатестаційні курси) в закладах післядипломної освіти питань особливостей розвитку глибоконедоношених дітей, медичного нагляду за ними та надання медичної допомоги. Отримані результати наведено в табл. 2.

Таблиця 1

Рівень знань та практичних навичок лікарів загальної практики – сімейних лікарів до медичного нагляду за глибоконедошеними новонародженими дітьми (%)

Показник	ЛЗПСЛ, які працюють у сільській місцевості		ЛЗПСЛ, які працюють у містах	
	так	не визначився	так	не визначився
Достатній	7,0	5,5	5,5	4,6
Скоріше достатній, ніж недостатній	10,9	5,5	10,1	4,6
Скоріше недостатній, ніж достатній	28,9	5,5	22,0	4,6
Недостатній	47,7	5,5	57,8	4,6

Таблиця 2

Вивчення лікарями загальної практики – сімейними лікарями під час проходження курсів удосконалення професійної майстерності питань медичного нагляду за новонародженими глибоконедошеними дітьми (%)

Показник	Завідувачі відділень		Лікарі	
	так	не визначився	так	не визначився
Вивчали комплексно	-	5,3	-	8,2
Вивчали фрагментарно	57,9	5,3	40,2	8,2
Не вивчали	36,8	5,3	51,6	8,2

Аналіз наведених у табл. 2 вказує на те, що спеціальна підготовка ЛЗПСЛ до медичного нагляду за глибоконедошеними новонародженими дітьми не проводилася. Фрагментарно вивчали під час курсів

підвищення кваліфікації дані питання 57,9% ЛЗПСЛ, які працюють у сільській місцевості, та 40,2% тих, хто працює в містах.

Таблиця 3

Бажання лікарів загальної практики – сімейних лікарів до медичного нагляду за глибоконедошеними новонародженими дітьми (%)

Показник	ЛЗПСЛ, які працюють у сільській місцевості		ЛЗПСЛ, які працюють у містах	
	так	не визначився	так	не визначився
Бажають	7,0	4,9	2,8	8,3
Скоріше бажають, ніж не бажають	22,6	4,9	4,4	8,3
Скоріше не бажають, ніж бажають	30,5	4,9	39,4	8,3
Не бажають	35,0	4,9	45,1	8,3

Отримані в ході дослідження та наведені в табл. 3 дані вказують на те, що більшість ЛЗПСЛ не бажають здійснювати медичний нагляд за новонародженими глибоконедошеними дітьми: 65,5% тих, хто працює в сільській місцевості, та 84,5% тих, хто працює в містах.

Висновки

Встановлено низький рівень готовності і бажання ЛЗПСЛ до надання медичної допомоги глибоконедошеним новонародженим дітям.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням якості надання медичної допомоги глибоконедошеним дітям на первинному рівні.

Література

1. *Габорець Ю. Ю.* Динаміка захворюваності дітей першого року життя в Україні / Ю. Ю. Габорець, У. В. Волошина // Організація і управління охороною здоров'я 2015 : науково-практична конференція з міжнародною участю, м. Київ, ВЦ «КиївЕкспоПлаза», 20–21 жовтня 2015 р. : тези доп. – Київ, 2015. – С. 36–37.
2. *Габорець Ю. Ю.* До забезпечення права на життя новонароджених недоношених дітей в Україні / Ю. Ю. Габорець, О. О. Дудіна // Україна. Здоров'я нації. – 2017. – № 1 (42). – С. 103–110.
3. *Дудіна О. О.* Динаміка стану здоров'я дитячого населення/ Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік / О. О. Дудіна, У. В. Волошина, Ю. Ю. Габорець ; за ред. В. В. Шафранського ; МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ, 2016. – С. 47–68.
4. *Національні підходи до впровадження системи регіоналізації перинатальної допомоги в Україні : монографія / Р. О. Моїсеєнко, Ю. Р. Вайсберг, В. О. Голяновський [та ін.] ; за ред. Р. О. Моїсеєнко. – Київ, 2012. – 136 с.*
5. *Первинна медико-санітарна допомога/сімейна медицина : монографія / В. М. Князевича, З. М. Митник, Г. О. Слабкий [та ін.] ; МОЗ України. – Київ, 2010. – 404 с.*
6. *Позитивний досвід реформування галузі охорони здоров'я регіонів / О. В. Аніщенко, Р. О. Моїсеєнко, Г. О. Слабкий [та ін.]. – Київ, 2011. – 149 с.*
7. *Реформування галузі охорони здоров'я: Вінницька, Донецька, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська області, м. Київ. Результати, проблеми, перспективи / В. В. Лазоришинець, Р. В. Салютін, Г. О. Слабкий [та ін.]. – Київ, 2014. – 207 с.*
8. *Слабкий Г. О.* Пріоритетний розвиток первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини / Г. О. Слабкий, І. С. Зозуля, А. І. Зозуля // Сімейна медицина. 2014. – № 3 (53). – С. 25–27.
9. *Стан регіоналізації перинатальної допомоги в Україні / Г. О. Слабкий, О. М. Дзюба, О. О. Дудіна, Ю. Ю. Габорець // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2016. – № 2 (68). – С. 12–19.*

Дата надходження рукопису до редакції: 04.04.2017 р.

Готовность врачей общей практики – семейных врачей к наблюдению за глубоконедоношенными детьми (по результатам социологического исследования)

Ю.Ю. Габорец, Е.А. Дудина

ГУ «Украинский институт стратегических исследований
Министерства здравоохранения Украины»,
г. Киев, Украина

Цель – изучить уровень готовности врачей общей практики – семейных врачей к наблюдению за глубоконедоношенными детьми.

Материалы и методы. Использован социологический метод исследования. По специально разработанной анкете опрошено 237 врачей общей практики – семейных врачей, из которых 109 лиц работает в городах, 128 – в сельской местности. Полученные результаты обработаны с использованием статистических методов.

Результаты. Полностью не готовыми к оказанию медицинской помощи глубоконедоношенным новорожденным детям считает себя 47,7% врачей общей практики – семейных врачей, которые работают в сельской местности, и 57,8% тех, кто работает в городах. Скорее не готовыми, чем готовыми, считает себя 28,9% врачей общей практики – семейных врачей, которые работают в сельской местности, и 22,0% тех, кто работает в городах.

Выводы. Установлен низкий уровень готовности врачей общей практики – семейных врачей к оказанию медицинской помощи глубоконедоношенным новорожденным детям.

Ключевые слова: глубоконедоношенные новорожденные дети, медицинская помощь, врачи общей практики – семейные врачи, готовность.

The readiness of general practitioners-family doctors for medical supervision over extremely premature newborns (according to the results of sociological research)

Yu.Yu. Gaborets, O.O. Dudina

PE “Ukrainian Institute of Strategic Researches
MHC of Ukraine”, Kyiv, Ukraine

Purpose – to study the level of the readiness of the general practitioners-family doctors for medical supervision over extremely premature newborns.

Materials and methods. In performing this study used the sociological method of research. A specially designed questionnaire was used to interview 237 general practitioners-family doctors among which 109 work in the cities and 128 in the countryside. The results obtained after the survey were processed with the use of statistical methods.

Results. 47.7% of general practitioners-family doctors who work in rural areas and 57.8% of those who work in the cities believe that they are fully unprepared for medical supervision over extremely premature newborns. 28.9% of general practitioners-family doctors who work in rural areas and 22.0% of those who work in the cities consider themselves to be more unprepared than prepared for medical supervision over extremely premature newborns.

Conclusions. The low level of general practitioners-family doctors' readiness to provide medical care for extremely premature newborns is set.

Key words: extremely premature babies, medical care, general practitioners-family doctors, readiness.

Відомості про авторів

Габорець Юрій Юрійович – пошукувач ДУ «Український інститут стратегічних досліджень Міністерства охорони здоров'я України»; пров. Волго-Донський, 3, м. Київ, 02099, Україна.

Дудіна Олена Олександрівна – к.мед.н., с.н.с., завідувач відділення охорони здоров'я матері і дитини ДУ «Український інститут стратегічних досліджень Міністерства охорони здоров'я України»; пров. Волго-Донський, 3, м. Київ, 02099, Україна.